

การประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา*

Authentic Assessment in Physical Education Learning Management

เกษมสันต์ พานิชเจริญ**
ดร.สุปราณีวี ขวัญบุญจันทร์***
ดร.อนันต์ มาลารัตน์****

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสาระการเรียนรู้ ความหมาย หลักการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลการเรียนรู้พลศึกษา ลักษณะของการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา

คำสำคัญ: การประเมินผลตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้พลศึกษา

Abstract

This paper presents authentic assessment in Physical Education learning. The paper details content and standards of learning Health and Physical Education, meaning, principle of authentic learning assessment, concepts and theories of Physical Education learning achievement, characteristic of authentic assessment in Physical Education Learning Management.

Keywords : Authentic Assessment, Physical Education Learning Management

*คณาจารย์นิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**นิสิตหลักสูตรการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

***รองศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

****อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย และต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาของชาติได้เสนอสาระสำคัญเพื่อเป็นแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ทั้งในส่วนของปรัชญาการศึกษา ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการปฏิรูประบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาใหม่โดยกำหนดสาระในหมวด 1 บททั่วไป เรื่อง ความมุ่งหมายและหลักการ ในมาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และในหมวดที่ 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษา ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ในขณะที่มาตรา 23 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา มาตรา 24 กระบวนการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ทำเป็น และมาตรา 26 กำหนดให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะปฏิรูปการศึกษาและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น โดยให้การสนับสนุน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ต้องการที่จะยกระดับความรู้ความสามารถและทักษะของคนไทยสู่ระดับสากล และการที่จะทราบว่าจะสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้หรือไม่นั้น การวัดและประเมินผลจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ต้องทำหน้าที่ทั้งการประเมินเพื่อพัฒนา และการประเมินเพื่อตัดสินผลให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา กระทำความเข้าใจให้ต้องแท้ในเรื่องของการวัดและประเมินผลจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง (วาสนา คุณากสิสิทธิ์, 2552, หน้า 5-10; ศิริชัย กาญจนวาสิ, 2550, หน้า 3-4)

การประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ การประเมินจะช่วยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและประสิทธิภาพการสอนว่าเป็นอย่างไร แต่เดิมการวัดและประเมินผลใช้เพื่อการตัดสินผลเป็นหลัก เช่น การตัดสินว่าผ่าน-ไม่ผ่าน ได้-ตก หรือประเมินผลออกมาในรูปของระดับผลการเรียนการประเมินผลจึงกระทบต่อความรู้สึกในเชิงลบต่อผู้เรียนสอดคล้องกับ ศิริเดช สุชีวะ (2550, หน้า 53) กล่าวว่า ความรู้สึกในทางลบของผู้เรียนต่อการวัดและประเมินผลที่เป็นเหมือน “การตรวจสอบและการตัดสิน” มากกว่าจะเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งในระยะหลังมีความตระหนักในคุณค่าของการวัดและประเมินผลที่มีต่อการพัฒนาทั้งตัวผู้เรียน ผู้สอน และการจัดการศึกษาในภาพรวม โดยมีเป้าหมายสูงสุด (Ultimate Goal) เพื่อ “พัฒนาการ” การเรียนรู้จึงมิใช่เพียงการ “ตรวจสอบ” การเรียนรู้เท่านั้น สอดคล้องกับที่ วาสนา คุณากสิสิทธิ์ (2552, หน้า 373) กล่าวว่า การประเมินผลแบบดั้งเดิม (Traditional Assessment) เริ่มเป็นที่สงสัย ไม่พึงพอใจว่าจะเป็นการประเมินผลความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงหรือไม่ เช่น การใช้ตัวเลือกตอบ (Multiple-Choices) การใช้เครื่องให้คะแนน (Machine-Score Tests) แบบทดสอบมาตรฐานทางทักษะหรือสมรรถภาพทางกาย (Standardized Sport Skills or Physical Fitness Tests) วิธีการและเครื่อง

มือเหล่านี้ยังไม่เพียงพอต่อการประเมินผลความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน หรือเรียกว่ายังไม่เป็นตัวบ่งชี้ (Indicators) ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เพียงพอ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547, หน้า 79) มีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาของการวัดผลว่า ต้องเร่งพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้านการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ ครูมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน แต่ยังคงวัดผลแบบเดิม คือ เน้นเนื้อหา ซึ่งครูถึงแม้ว่าจะได้รับการอบรมด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงหลายครั้ง แต่ครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีประเมินแบบเดิม ความก้าวหน้าในการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา จึงหมายรวมถึงการปรับเปลี่ยนการประเมินผลด้วยและต้องหลอมรวม (Integrated) เข้าไปในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับมาตรา 22 และมาตรา 26 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การสอนและการประเมินผลตามสภาพจริงจำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกันและดำเนินการควบคู่กันไป สำหรับการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา มีผู้ส่วนเกี่ยวข้องในการประเมิน ประกอบด้วย ครู นักเรียน เพื่อน และผู้ปกครอง ได้กำหนดสิ่งที่มุ่งประเมิน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านสมรรถภาพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ออกแบบกระบวนการการประเมิน เกณฑ์การประเมิน และการสะท้อนป้อนกลับ โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดสาระพลศึกษา รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ให้

สอดคล้องกับผลการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เฉพาะบริบทของโรงเรียน แต่ไม่ว่าจะกำหนดไว้อย่างไร กระบวนการต้องเป็น “การประเมินผลตามสภาพจริง” โดยเน้นพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทิศนา แจมมณี. (2543, หน้า 136) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ได้เรียนรู้ความรู้ในระดับลึกได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้กับสภาพจริง ได้อภิปรายสนทนาในเรื่องที่เป็นสาระสำคัญ และได้รับผลการตัดสินใจและการกระทำของตน จากสังคมหรือตามเกณฑ์มาตรฐานในชีวิตจริง สอดคล้องกับ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ก้าวหน้าสูงสุด เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขได้เต็มตามศักยภาพ จึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความถนัดความสนใจแตกต่างกันไป การประเมินจึงไม่เป็นรูปแบบตามมาตรฐานเดียวกันหมด แต่มีรูปแบบที่เอื้ออำนวย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือก แสดงความรู้ ความสามารถ ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีและพฤติกรรมที่สอดคล้องได้อย่างแท้จริง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงและพัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยประกาศใช้กับโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา ช่วยให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 3) โดยให้ทุกโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการปรับการเรียนการสอนให้เข้ากับบริบทของตนเอง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแบบอิงมาตรฐานหรือยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลัก ในการพัฒนาผู้เรียน (Standards-based Curriculum

- SBM) โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้เป็นคุณภาพ เป้าหมายอันพึงประสงค์ปลายทางว่า ผู้เรียนต้องรู้อะไร (Knowledge - K) ต้องทำอะไร (Practice, Process Skill, Performance - P) และต้องดีอย่างไร (Affective - A) ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นภาพรวมทุกระดับชั้น และได้กำหนดตัวชี้วัดแกนกลางที่ขยายความเพิ่มจาก มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระเพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียน “ต้องไปให้ถึง” ในแต่ละระดับชั้นตั้งแต่ ป.1 - ม.6 ไว้ เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินผลเพื่อตรวจสอบ คุณภาพผู้เรียน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่เรียน รวมว่า “การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา” หรือ “การจัด ทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา” ทั้งหมดนี้เป็นหลักการ สำคัญของการนำหลักสูตรแกนกลาง อันเป็นหลักสูตร ระดับชาติไปปฏิบัติหรือใช้จริงในสถานศึกษา สิ่งสุดท้าย ที่สำคัญ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตั้งแต่ ในระดับชั้นเรียน ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2556, หน้า 17-18) มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของ ชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็น พลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และ ทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยมี แนวคิดสำคัญ คือ มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย ในการพัฒนาผู้เรียน โดยมีจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐาน การเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ของหลักสูตร มีดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง ประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตาม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิต สาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4-5)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้สุขศึกษาและ พลศึกษา

การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานให้เยาวชนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความสามารถในการด้านต่าง ๆ มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีความรักชาติ มีจิตสำนึก มุ่งทำประโยชน์และ สิ่งดีงามให้สังคม อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข และยึด หลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ประกอบด้วย

สาระที่ 1 : การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของ มนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 : เข้าใจธรรมชาติของการเจริญ เติบโต และพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 : ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 : เข้าใจและเห็นคุณค่าของ ชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 : เข้าใจ มีทักษะในการ เคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 : ระวังการออกกำลังกาย การเล่นเกมและการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 : การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 : เห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 : ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 : ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพอุบัติเหตุการใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นมนุษย์ และพัฒนาศักยภาพพื้นฐานในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความคิด ด้านสุขภาพ และ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทั้ง 5 ข้อ ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะ

ข้อที่ 3 และนอกเหนือจากความเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นตัวบ่งชี้สำคัญของการมีสุขภาพหรือสุขภาพที่ดีของแต่ละคน และสังคมโดยรวม จึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพร่างกายของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ ความสมดุล โดยเป็นการศึกษาด้านสุขภาพ ที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และสังคมให้ยั่งยืน วิสัยทัศน์ของสุขศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน ส่วนวิสัยทัศน์ของพลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อ

สุขภาพและกีฬา และกิจกรรมดังกล่าวได้รับการคัดสรรมาเป็นอย่างดีแล้ว ผลรวมสุดท้าย คือ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Holistic) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1; วาสนาคณาภิสิทธิ์, 2547, หน้า 2-3)

สาระพลศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของสาระการเรียนรู้

สุขศึกษาและพลศึกษา มีความสำคัญในเรื่องสุขภาพ มีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ และยังเป็นกระบวนการศึกษา โดยเป้าหมายของผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้สุขภาพหรือสุขภาพะ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ มีเจตคติ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม มีทักษะด้านสุขภาพจนเป็นนิสัยส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพ และเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของทุกคน สาระพลศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา มีความสำคัญในเรื่องสุขภาพ มีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ และยังเป็นกระบวนการศึกษา โดยเป้าหมายของผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้วิธีการนำกิจกรรมการออกกำลังกายไปใช้ในวิถีตนเองตลอดชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของทุกคน การจัดการเรียนรู้ในสาระพลศึกษามุ่งครอบคลุมพัฒนาการ 5 ด้าน คือ ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา สรุปได้ว่า พลศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา หรือให้เกิดการเรียนรู้ ด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ สมรรถภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยใช้กิจกรรมทางกาย การออกกำลังกาย เกม กีฬาต่าง ๆ เป็นสื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้และมีการพัฒนาด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548, หน้า 1) ด้วยกิจกรรมได้รับการเลือกหรือคัดสรรมาเป็นอย่างดี และมีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนสอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมสากล โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบ้าน ชุมชนท้องถิ่น ไปพร้อมกับสถานศึกษา

ทั้งการจัดการเรียนรู้ที่เป็นสาระพื้นฐาน สาระเพิ่ม และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ความหมายของการประเมินตามสภาพจริง

การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) เป็นมุมมองการปฏิรูปในการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีความหมาย การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีการเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนกับโลกแห่งความเป็นจริงเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นได้และเข้าใจสิ่งที่กำลังเรียนรู้นั้น ๆ หรืออาจกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นการเรียนการสอนที่มีความหมายช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ความรู้ในเนื้อหาวิชาและใช้การคิดในการเชื่อมโยงประสบการณ์และการเรียนรู้ไว้ด้วยกัน ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงไว้ ดังนี้ สุวิมล ว่องวานิช (2546, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริงเป็นกระบวนการตัดสินความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนในสภาพที่สอดคล้องกับชีวิตจริง โดยใช้เรื่องราว เหตุการณ์ สภาพจริงหรือคล้ายจริงที่ประสบในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนตอบสนองโดยการแสดงออก ลงมือทำ หรือผลิต จากกระบวนการทำงานตามที่คาดหวังและผลผลิตที่มีคุณภาพจะเป็นการสะท้อนภาพเพื่อลงข้อสรุปถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด นำพอใจหรือไม่ อยู่ในระดับความสำเร็จใด ทิศนา แจมมณี (2553, หน้า 136-137) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนเข้าไปเผชิญสถานการณ์จริง ปัญหาจริง ในบริบทจริง และร่วมกันศึกษาเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ข้อมูล วิธีต่าง ๆ เพื่อที่สอนมีการจะแก้ไขปัญหา และได้รับผลการประเมินตามมาตรฐานคุณภาพในชีวิตจริง

ดังนั้นกล่าวสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง คือ การให้ผู้เรียนเข้าไปเผชิญสภาพการณ์จริง ปัญหาจริง ได้คิด แสวงหาข้อมูลในการตัดสินใจ เป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ได้ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ การสอน และการวัดและประเมินผล โดยใช้เกณฑ์

(Criteria) หรือ มาตรฐาน (Standard) เดียวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ใช้ตัดสินการทำงานในชีวิตจริงในชั้นงานเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน

หลักการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ทิศนา แจมมณี (2553, หน้า 133-134) ได้สรุปหลักการการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้เรื่องใด ๆ ย่อมมีความสัมพันธ์กับบริบทของเรื่องนั้น ๆ การเรียนรู้โดยคำนึงถึงบริบทแวดล้อมเป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับความเป็นจริง จึงสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. สภาพการณ์จริง ปัญหาจริง เป็นโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งทุกคนจะต้องเผชิญ ดังนั้น ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์จริง ปัญหาจริง จึงเป็นโอกาสที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นจริง

3. การเรียนรู้ความเป็นจริง ของจริง เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพราะสามารถนำไปใช้ได้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน จึงเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ อยากเรียนรู้

4. การให้ผู้เรียนเผชิญปัญหาและแก้ปัญหา จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตจำนวนมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีหลักและองค์ประกอบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ มีโอกาสสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Construct) เรียนรู้อย่างมีความสุข (Happiness) มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันมากที่สุด (Interaction) ได้เรียนรู้กระบวนการควบคุมกับผลงานที่สรุปได้ (Process Learning) มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด (Participation) และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Application)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลการเรียนรู้พลศึกษา

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2552, หน้า 175) ได้สรุปผลการเรียนรู้พลศึกษา ไว้ดังนี้

1. กระบวนการที่ทำให้เกิดความสำเร็จได้ด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรอันเป็นผลมาจากการประสบการณ์และการฝึกฝน

2. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการส่งข้อมูลและการรับข้อมูล

3. กระบวนการรับข่าวสารอย่างผสมผสานโดยธรรมชาติ เพราะขึ้นอยู่กับ การมองเห็น การได้ยิน การรู้สึกรับรส การสัมผัส และการได้กลิ่น เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง อันเป็นผลมาจากการกระตุ้นประสาทให้เกิดการเรียนรู้หรือการตอบสนอง และการรับรู้ (Perception) หมายถึง การรู้หรือการแปลความข้อมูล อันเป็นกระบวนการจัดข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากอวัยวะรับความรู้สึกต่าง ๆ

ผลการเรียนรู้พลศึกษาที่ผู้เรียนได้รับจากกิจกรรมทางพลศึกษา คือ พัฒนาการด้านกลไก (Motor development) เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว (Movement skill) ผสมผสานกับการมีพัฒนาการด้านสมรรถภาพทางกาย (Fitness) และด้านเจตคติ (Affective) เข้าด้วยกัน

ลักษณะของการประเมินผลตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้พลศึกษา

จากแนวคิดของ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2547, หน้า 533) การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการให้คะแนน (Grading) การประเมินผลผู้เรียนจะดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ สมรรถภาพทางกาย และสังคม โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้แบบทดสอบทักษะกีฬา (Sports Skill Tests) การใช้แบบทดสอบเจตคติ และความสนใจ (Attitude and interest Inventories) การใช้แบบสอบถามต่าง ๆ (Questionnaires) และการสำรวจรายการหรือการเลือกตอบ (Checklist) เป็นต้น สอดคล้องกับ ครุกส์ (Crooks, 1988, pp. 438-481) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การประเมินผลเป็นแนวทางเพื่อการตัดสินใจ

ว่าอะไรสำคัญที่สุดที่ผู้เรียนควรได้เรียน ซึ่งการประเมินมีผลต่อแรงจูงใจ การยอมรับในความสามารถตนเอง การเรียนรู้ และมีผลต่อการพัฒนากลยุทธ์และทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน

ลันด์ (Lund, 1997, p. 3) ได้เสนอลักษณะ 6 ประการของการประเมินตามสภาพจริงการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ดังนี้

1. การประเมินตามสภาพจริงมีความท้าทายและในสถานการณ์ที่เป็นจริง ในลักษณะการประเมินตามสภาพจริงทางพลศึกษา โดยประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติจริง เช่น การเล่นเกมโดยประเมินจากการประยุกต์ใช้กับกฎ กลยุทธ์ และทักษะการเล่น

2. การประเมินตามสภาพจริงต้องการให้นักเรียนมีทักษะการคิดในระดับสูง โดยการจำลองสถานการณ์ให้นักเรียนประยุกต์ใช้แนวคิด ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยหลังจากการทดสอบ การประเมินตามสภาพจริงจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

3. ผู้เรียนรู้มาตรฐานการประเมินตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งการประเมินตามสภาพจริงจะมีการตั้งเกณฑ์การประเมิน (Scoring Rubrics) หรือเกณฑ์มาตรฐานการในการประเมิน ซึ่งผู้เรียนจะได้รับผลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้า

4. การประเมินตามสภาพจริงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

5. ผู้เรียนนำเสนอสิ่งที่ดีสุดของการประเมินตามสภาพจริงต่อผู้อื่น สามารถช่วยกระตุ้นความภาคภูมิใจในการทำงานและผู้เรียนสามารถแสดงออกอย่างมีความหมาย

6. เน้นที่กระบวนการไม่ใช่ผลผลิต

สรุปได้ว่า การประเมินผลตามสภาพจริงการจัดการเรียนรู้พลศึกษา คือ พฤติกรรมที่แสดงออกของครูพลศึกษาในรูปของกระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการ

ดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้/แผน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดนำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล และสาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค ข้อมูลที่ได้จากการประเมินนำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินผลการเรียนรู้รวบยอดในเรื่องแผนหรือหน่วยการเรียนรู้หรือในรายวิชา และการวางแผนการออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครู (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 81)

การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินผลในชีวิตจริง เปรียบเสมือน การปฏิบัติในชีวิตจริง (Real-life) สามารถประเมินความสามารถ ความคิดขั้นสูงที่ซับซ้อน เจตคติ การเคลื่อนไหวและทักษะที่ซับซ้อน สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสรุปการประเมินตามสภาพจริงการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ได้ 3 ด้าน ตามแนวคิดของวาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2556, หน้า 37-38) ได้ดังนี้

1. กิจกรรมการประเมินตามสภาพจริง

กิจกรรมการประเมินตามสภาพจริง สามารถใช้วิธีการได้อย่างหลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ (Oral Interview) การแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม (Group Problem-solving) การจัดทำแฟ้มงาน (Portfolio) เน้นการประเมินปฏิบัติ ซึ่งเป็นการประเมินโดยกำหนดให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ สร้างหรือประดิษฐ์ชิ้นงานด้วยตนเอง โดยการใช้หลัก 3P ได้แก่ การให้ปฏิบัติตามลำดับขั้น (Process) การประเมินจากชิ้นงาน จากการทำโครงการต่าง ๆ (Project) และประเมินจากชิ้นงานโดยจัดเป็นแฟ้ม

สะสมงาน (Portfolio Assessment) ควรพิจารณาจากคุณภาพของแฟ้ม สมุด ผลงาน ความคิด ความสนใจที่ถือว่าประสบความสำเร็จมากที่สุด และถือว่าเป็นชิ้นงานที่แสดงถึงคุณภาพ เช่น ตารางการออกกำลังกายและผลที่เกิดขึ้น การออกแบบท่าทาง/โปรแกรมการสร้างสรรค์สมรรถภาพทางกาย การสะท้อนความรู้สึกรู้สึก และการรวบรวมองค์ความรู้ในงาน/เรื่องหัวข้อต่าง ๆ ด้วย

2. ประเภทเครื่องมือการประเมินผล

การประเมินผลตามสภาพจริงมีเครื่องมือหรือวิธีการประเมินที่หลากหลาย โดยนำเสนอตัวอย่างเครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริง ดังนี้ (วาสนา คุณาภิสิทธิ์, 2556, หน้า 37-38; ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554, หน้า 104-110)

2.1 การประเมินแบบเลือกตอบ ประเภทเครื่องมือ เช่น การเลือกตอบ (Multiple Choice) ถูก-ผิด (True-False) จับคู่ (Matching) เติมคำ ข้อดี คือ เหมาะกับการประเมินในข้อเท็จจริง แนวคิดพื้นฐานที่ไม่ซับซ้อน ตรวจสอบให้คะแนนได้อย่างรวดเร็ว ข้อจำกัด คือ ไม่เหมาะสมกับการประเมินทักษะการคิดระดับสูงและการประเมินตามสภาพจริง เพราะเป็นการจำกัดความสามารถของผู้เรียน

2.2 การประเมินแบบสร้างคำตอบ ประเภทเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลผลิต (Products) เช่น เรียงความ การเขียนสะท้อน การตอบแบบสั้น แผนภูมิ กราฟ รายงาน การจัดแสดงผลงาน แฟ้มสะสมผลงาน โครงการส่งประเภทเครื่องมือที่ใช้ประเมินความสามารถเชิงการปฏิบัติ เช่น การพูดนำเสนอ การอ่านออกเสียง การได้วาที การอภิปราย การแสดงปฏิบัติต่าง ๆ การเคลื่อนไหว และการเล่นเกม ข้อดี คือ ใช้ประเมินความสามารถที่แท้จริงในการนำความรู้และทักษะไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และเหมาะสมกับการประเมินตามสภาพจริง ข้อจำกัด คือ การตรวจมีความซับซ้อน ค่อนข้างยาก ใช้เวลานาน อาจขาดความคงเส้นคงวา แก้ไขได้โดยกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน เจาะจงและวัดได้ตรง เพื่อระบุระดับคุณภาพ

2.3 การสังเกต เป็นวิธีการที่กระทำได้ทุกสถานการณ์และสถานที่ ผู้สอนอาจกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์ในการสังเกตหรือไม่มีเครื่องมือในการสังเกตก็ได้ โดยขึ้นอยู่กับประเด็นที่ต้องการประเมินผู้เรียนว่ามีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการสังเกตระดับความสามารถหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาน้อยเพียงใด โดยในกิจกรรมทางพลศึกษาสามารถใช้การสังเกตเพื่อประเมินพฤติกรรมในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น สังเกตพฤติกรรมในขณะที่เรียนกิจกรรมทางพลศึกษา ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความมุ่งมั่นและตั้งใจในการฝึกทักษะ เป็นต้น

2.4 การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้สอนช่วยในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เนื่องจากพฤติกรรมบางอย่างอาจสังเกตได้ไม่ชัดเจน ถูกต้อง ตรงต่อความเป็นจริง โดยการสัมภาษณ์เป็นวิธีการประเมินโดยการตั้งคำถามง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนมากเกินไป สามารถสัมภาษณ์ผู้เรียนได้ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ นิยมใช้ประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ความเข้าใจที่มีระดับสูงกว่าความรู้ความจำ และความรู้สึกนึกคิดที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อทัศนคติ ค่านิยม รวมทั้งการเห็นคุณค่าในเรื่องต่าง ๆ เช่น ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมการออกกำลังกายหลังเลิกเรียนทุกวัน ครูได้สัมภาษณ์ถึงผลของการทำกิจกรรมการออกกำลังกายดังกล่าว ทั้งในด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น

2.5 บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวผู้เรียนในด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านที่เป็นทางบวกและด้านที่เป็นทางลบ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และเป็นการวางแผนในการพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุเป็นหมายของวิชาพลศึกษา เช่น ผู้ปกครองได้สังเกตพฤติกรรมของลูกที่ได้ออกกำลังกาย

ทุกวันหลังเลิกเรียน มีร่างกายที่แข็งแรง ไม่เจ็บป่วยง่าย มีอารมณ์ดี และร่าเริงแจ่มใส เป็นต้น

2.6 การรายงานตนเอง เป็นวิธีการประเมินด้วยการให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึก หรือพูดแสดงความคิดเห็นออกมาโดยตรง เพื่อเป็นการประเมินความรู้ ความเข้าใจ ความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียนแต่ละคนมากขึ้น และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านสมรรถภาพทางกาย และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ให้ผู้เรียนบรรยายความรู้สึกของตนเอง เมื่อสามารถปฏิบัติทักษะที่ยากและซับซ้อนได้ดี ว่ามีความรู้สึกอย่างไรเมื่อปฏิบัติทักษะที่ยากและซับซ้อนได้ เป็นต้น

2.7 การใช้แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการจัดเก็บตัวอย่างผลงานที่มีการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ และกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่เรียน เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นความสามารถของผู้เรียนในด้านความรู้ ด้านทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนพัฒนาได้สำเร็จรวมทั้งความถนัด ความสนใจ ความพยายาม แรงจูงใจ และความก้าวหน้าที่สามารถนำมาประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคนให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เช่น ให้นักเรียนศึกษานักกีฬาที่มีชื่อเสียงของประเทศแล้วให้นักเรียนทำเป็นแฟ้มสะสมผลงานของนักกีฬานั้น เป็นต้น

3. การกำหนดเกณฑ์ประเมินค่า

การประเมินตามสภาพจริงนิยมใช้ การประเมินค่า (Rubric) เป็นเครื่องมือที่ยอมรับกันในวงกว้างว่ามีความเหมาะสมมากสำหรับการประเมินตามสภาพจริง ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ใช้สำหรับจัดระบบ และแปลความข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการเรียนรู้ ชิ้นงานภาระงานของนักเรียน ใช้วัดภาระงานที่เป็นอัตโนมัติ ความเป็นปรนัย มากกว่าตารางประมาณค่า (Rating Scales) ใช้ตัดสินการปฏิบัติงานหรือผลสัมฤทธิ์ และเป็นเครื่องมือในการจัดระดับคุณภาพของผลสัมฤทธิ์หรือพัฒนาการ

บทสรุป

จากที่กล่าวมาตั้งแต่ต้นจะเห็นได้ว่าแนวคิด และความสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ ช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย หลักการ สาระและมาตรฐาน การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระพลศึกษา ทฤษฎี เกี่ยวกับผลการเรียนรู้พลศึกษาลักษณะของการประเมินผลตามสภาพจริงการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ช่วยให้

ผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเน้นพัฒนาการของผู้เรียน โดยมีเป้าหมายในการประเมินผลพลศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย เครื่องมือในการประเมิน เกณฑ์การให้คะแนน การตัดสินผล และการสะท้อนป้อนกลับ ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสภกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *คู่มือการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2554). *การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง*. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ทิสนา เขมมณี. (2543). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527). *หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2548). *รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการวิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2547). *การพัฒนาหลักสูตรพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2547). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดทำสาระหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา และพลศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศึกษ.ด. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- _____ . (2552). *การพัฒนาหลักสูตร แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการปฏิบัติกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา และพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: องค์ค้ำของ สกสศ.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). เป้าหมายของการจัดกิจกรรมทางกายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ*, 39(1), 16-39.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). นโยบายการประเมินผลการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. *รวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*. บรรณาธิการ สุวิมล ว่องวาณิช. หน้า 3-4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริเดช สุชีวะ. (2550). หลักการประเมินผลการเรียนรู้. ใน *รวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*. บรรณาธิการ สุวิมล ว่องวาณิช. หน้า 53. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. จาก <http://library.nhrc.or.th/ulib/dublin.php>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *ข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เชนจูรี่.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2546). *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาร. (2540). *การตีค่าความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พันนี้พับลิชชิง.
- Crooks, T. J. (1988). The Impact of Classroom Evaluation Practices on Students. *Review of Education Research*, 58(4), 438-481.
- Lund, J. (1997, January). *What is authentic assessment?*. *Measurement News*, 2, 3.